గృహపరిపాలన

నిత్యజీవితంలో ఇల్లాలు చూచే విషయాలు ఒకరకం; ఇంటాయన చూచే విషయాలు మరొకరకమూ అన్న సంగతి అందరికీ తెలిసినదే.

ఈ గృహరాజ్య పరిపాలనకు సంబంధించిన విషయాలలో కొన్ని యిల్లాలు పరంగానూ మరికొన్ని ఇంటాయన పరంగానూ వుంటూ వుంటవి. అదొక విధమైన ద్వంద్వ పరిపాలన.

పనివాళ్ళను నియమించటమూ, వాళ్ళచేత పనులు చేయించుకోవడమూ; బియ్యం, ఉప్పు పప్పు మొదలైన వస్తువులను తెప్పించుకొని వాడుకొనడమూ, దగ్గరలోనున్న చిలకలపూడి, చింతగుంటపాలెం, శివగంగ ఇత్యాది పుణ్య క్షేత్రాలకు వెళ్ళిరావటమూ, పిల్లలను సినిమాకు పంపటమూ, వాళ్ళకు పండుగలకు బట్టలు కుట్టించటమూ, అల్లుళ్ళను పండుగలకు పిలిపించటమూ, వారిని ఉచితరీతిని సత్కరించటమూ, కూతుళ్ళను పురుళ్ళకూ, పుణ్యాలకూ తీసికొనిరావటమూ, మనవలకూ, మనుమరాండ్రకూ బట్టలు కుట్టించి ముద్దు ముచ్చటలు తీర్చటమూ మొదలైన విషయములు పూర్తిగా ఆవిడ అధీనమై వుంటూవున్నవి. ఇవి ట్రాన్సుఫర్డు సబ్‌జక్ట్సు. ఈ సబ్‌జక్ట్సుకు సంబంధించిన పరిపాలన అంతా ఆమె జరుపుతూ వుంటుంది.

ఇల్లాలి ప్రభుత్వం ఒకవిధంగా నిరంకుశమే అనిచెప్పాలి. కాని ప్రజాహితమైనది. నోరులేని పశువులకు ఏదికావాలో

అది సమకూరుస్తూ వుంటుంది. వాళ్ళ విశ్వాసమునూ, ప్రేమనూ ఆమె చూరగొంటుంది. అది ఆమె నిత్యజీవితము. పైనజెప్పిన విషయాలకు సంబంధించిన పరిపాలనను సమర్థతతో నిర్వహించటమే ఆమె లక్ష్యము.

ఇంటావిడ విషయాలు యివా, యిక అవిపోను, మిగిలిన విషయాలు యింటాయనవి. అంటే అవి రిజర్వుడు సబ్‌జక్ట్సు అన్నమాట. పిల్లలకు పాఠాలు చెప్పటమూ, పసిపిల్లలు ఏడిస్తే బుజాన వేసుకొని ఆడించటమూ, పిల్లలకూ, యింటావిడకూ పక్కలు వేయటమూ, ఆవిడవైపు బంధువులకు తరుచూ క్షేమసమాచారం తెలుపుతూ ఉత్తరాలు వ్రాస్తూ వుండటమూ, రేషన్‌బియ్యం తేవడమూ, పంచదార తేవడమూ మొదలైనవి యింటాయన ఆధీనంలో వుంటూ ఉంటవి.

అసలు నిజంమాటకొస్తే రిజర్వుడు సబ్‌జక్ట్సు అంటూ ప్రత్యేకంగా ఏమీలేవు. ఆమెగారి ఆధీనమైయున్న సబ్‌జక్ట్సు పోను మిగిలినవన్నీ గృహయజమానికి మిగులుతయ్యి. రాజ్యాంగతత్వ శాస్త్రంలో వీనికి రిసిడ్యుయరీ పవర్సు అని పేరు.

ఇల్లాంటి గృహపరిపాలనా విధానము, కొద్ది మార్పులతో, అన్ని ఇళ్ళల్లోనూ వుంటూవున్నదని మా విశ్వాసం.

ఇంటావిడ అధీనంలోవున్న యీ విషయాలకు కావలసిన డబ్బు యజమాని తన ఆదాయంలోనుంచి విడిగా తీసి యియ్యవలెను. ఆమె కోరిన డబ్బు యియ్యవలసిందేగాని

కొన్ని ఖర్చులు తగ్గించుకోవలసిందని ఆమెను కోరటానికి యజమానికి ఎల్లాంటి అధికారమూ లేదు.

ఆదాయ వ్యయ పట్టికను తయారుచేయు పని ఇల్లాలుదేగాని ఇంటాయనది కాదు. పనిబిల్సు అన్నీ వంటయింట్లోనే వ్రాసయి యజమానికి వస్తాయి. యజమాని వానిని ఆమోదించి తీరాలె. అంతగా కష్టంగా వుంటే, కొద్దిగా గొణకటానికి, యితోధికంగా సణకటానికి అధికారాలు వున్నాయి కాని అవి ప్రత్యేకమైనట్టన్నీ, విశిష్టమైనట్టన్నీ అధికారాలు కావటంచేత, దైనందిన పరిపాలనలో వానిని ఉపయోగించకూడదు. క్లిష్టపరిస్థితులలో అసామాన్య సంఘటనలూ, సన్నివేశాలూ వచ్చినపుడు మాత్రమే యీ హక్కులను వినియోగించుకొనవలెను.

ఇల్లాంటి రాజ్యాంగ విధానంలో యజమాని యిల్లాలికి లోబడినవాడు అయినాడనిగాని, అధికారాలు లేనివాడు అయినాడనిగాని అనుకోటం, లేక పైకి బహిరంగముగా అనటమూ రాజద్రోహంగా పరిగణించబడుతుంది.

యజమానికి కావలసినంత స్వేచ్ఛవుంది. బడ్జటులో తనకై కేటాయింపబడిన డబ్బులోనుంచి భీమా సొమ్ము కట్టి మిగిలినది సిగిరెట్లు కొనుక్కొంటానికి, ఎప్పుడైనా కాస్త కాఫీహోటలుకు వెళ్ళటానికి యథేచ్ఛగా వాడుకోవచ్చు. ఇవి అతని జన్మహక్కులు, లేక ప్రాథమిక హక్కులు.

ఈ గృహయజమానికి హక్కులు ఎల్లాగున్నయ్యో, బాధ్యతలూ అల్లాగేవున్నయి. అవి ముఖ్యంగా రెండు.

ఈ గృహరాజ్యానికి రాబడుతూన్న ఆదాయమును అనేక విధాలుగా వృద్ధి చేయటమూ, అవసర సమయంలో అప్పులు పుట్టించి తెచ్చియిస్తూ వుండటమూనూ.

ఇక్కడ యింకొక విషయముకూడా చెప్పవలసివుంది. ఇంటిని, యింటి పరిసరాలను కాపాడుతూవుండే బాధ్యత యజమానిదే కాబట్టి, యజమాని నిర్వహించేది కేంద్ర ప్రభుత్వమూ, యిల్లాలు నిర్వహించేది స్థానిక ప్రభుత్వమూ అనికూడా నిర్వచనం చేయవచ్చు.

ఇంతకూ చెప్పవచ్చింది ఏమిటీ అంటే, యీ స్థానిక ప్రభుత్వ నిర్వహణలో యిల్లాలు నిమగ్నురాలై వుంటుందీ అని! ఆమె నిత్యజీవితం ఎల్లాంటిదీ అన్నప్పుడు, ఆమె యిల్లు ఊడ్చుననూ, వంటవండుననూ అని యిల్లాగ అతిస్వల్ప విషయాలను వర్ణించటం వుచితంకాదనీ, ఆమె జీవితం ఏ మార్గాన నడుస్తున్నదో, ఆ మార్గాన్నిమాత్రం చూపితే చాలుననీ మా అభిప్రాయం.

ఈ రాజ్యాంగవిధానంలో కేంద్రప్రభుత్వం కాస్త బలహీనంగానూ, స్థానిక ప్రభుత్వం బలమైనదిగానూ వుంటూ వున్నమాట గమనించతగ్గది.

స్థానిక ప్రభుత్వ విషయాలలో కేంద్రం అనవసర జోక్యం కలుగజేసుకొన్నప్పుడు, స్థానిక ప్రభుత్వంవారు కేంద్రంపై దెబ్బతీయటానికి చాలా అవకాశాలున్నమాట నిజమే. ఒక్కొక్కప్పుడు అల్లాంటి దాడి జరిగి, ఉభయ కేంద్రాల మధ్య రాయబారాలు జరగడమూ, చివరకు సమరసభావంతో సంధి కుదిరి, దాని ననుసరించి కేంద్ర

ప్రభుత్వం, స్థానిక ప్రభుత్వాధికారులకు, నూతన వస్త్రాదు లనూ, విలువగల బంగారపు నగలనూ యిచ్చి, వారిని తృప్తిపరచి వారి అనుగ్రహము సంపాదించవలసిన అగత్యం కూడా కలుగుతుంది.

ఇల్లా ప్రభుత్వశాఖలు విడివిడిగా వుంటూవున్నప్పటి కినీ, కేంద్ర, స్థానిక ప్రభుత్వాలమధ్య తగవు రావటానికి అనేకమైన అవకాశాలు వుంటూవున్నవి. ముఖ్యంగా వుభయ కేంద్రములవారి అధీనమైయున్న అతిథి సత్కార విషయ ములో యిటువంటి తగవులు వస్తూ వుంటవి.

అతిథులు రెండు రకాలుగా వుంటూ వున్నారు. ఆమె నైపు వారు; ఆయననైపు వారు.

ఇందులో యిల్లాలు తరపు బంధువులు వచ్చినప్పుడు యింటాయన బహు శ్రద్ధాభక్తులతో ప్రవర్తించవలసి వుంటుంది. వారియెడల యెట్టి అపచారమున్నూ జరగకూడదు.

ఇల్లాలు అంటుంది 'మా అమ్మ వస్తున్నదండీ' అని. అప్పుడు యింటాయన వుదాసీనభావంతో మౌనంగా వుండ టమూ లేక 'సరే' అని వూరుకొనటమూకూడా ప్రభుత్వ విద్రోహక చర్యగానే పరిగణించబడుతుంది. యజమానితో యిల్లాలు సరిగ్గా మాట్లాడక పోవడమూ ఏదైనా ప్రశ్న అడిగినపుడు, ఊఁ, ఆ, అను ఏకాక్షర శబ్దాలతో జవాబు చెప్పడమూ – ముక్కు మూతి విరుపులను ప్రదర్శించటమూ జరుగుతుంది. ఇది అల్ప విషయమైనప్పటికీ యింటాయనకు అధికమైనటువంటి మనఃక్లేశానికి కారణము అవుతుంది అన్న విషయము నిర్వివాదాంశం.

కాబట్టి ఇట్టి దుస్థితి రాకుండా వుండటానికి, ఇంటాయన ఆమెగారి తల్లి వస్తూవున్నదని వినటంతోనే వికసించిన వదనముతో, అమితమైన ఆనందాన్ని ప్రకటిస్తూ, అంతకంటే సంతోషాన్ని యిచ్చే విషయము మరొకటి లేదని చెప్పవలెను.

అయితే ఒకటి. ఆ వచ్చే మనిషికి సరిగ్గా బయలుదేరే రోజున చలిజ్వరం రావాలనిగాని ఆమె ఎక్కిన ఒంటెద్దు బండి దారిలో బోల్తాపడి ఆమె మోకాళ్ళకు తగుమాత్రం దెబ్బతగలాలని కాని, లేక ఆమె రావలసిన మార్గంలో ఒక రైలు వంతెన విరిగిపోయిన కారణాన రైళ్ళు నడవక ఆమె ప్రయాణం ఆగిపోవలెననిగాని మనస్సులో కోరుకొంటే, తప్పులేదు. కాని 'ఉత్తరం వ్రాయండి, రేపు శనివారమే బయలుదేరి రమ్మని' అన్నప్పుడు, సంతోషంతో అంగీకరించి శనివారంరోజున ఏ బండికి మెయిలు ఎదురుగా వస్తూవుంటుందో చూచుకొని ఆ బండిలో ఎక్కిరమ్మని వ్రాయడం చాలా మంచిది. దాని తరువాత మన అదృష్టం! లేక ఇప్పుడెందుకులే అన్నాడా; అది ప్రభుత్వ విద్రోహకచర్యగా పరిగణించబడుతుంది.

ఆ వచ్చిన ఆవిడ అమ్మగానీ అక్కగానీ, యెన్నాళ్ళు వున్నా యింటాయన విసుగుదల పొందకూడదు. ఈ కరువు రోజులలో బియ్యం వుండవు. ఎంత ఖరీదైనా పెట్టి చీకటి బజారులో కొనుక్కు రావాలిసిందే. ఇల్లాలు అవతల వాళ్ళతో అంటుందీ 'మా కేమీ యిబ్బంది లేదక్కా, బియ్యానికి! నీవేమైనా అనుకొంటున్నావేమో! మీ మరిదికి

ఆ అధికారులంతా స్నేహితులే! కావలసినన్ని బియ్యం సప్లయి అవుతాయి.' అంటూవుంటే గప్‌చిప్‌గా వూరుకోవలసిందే! నల్లబజారులో విపరీతమైన ధరలకు బియ్యం తేవటం కష్టమై, మనఃక్లేశం కలిగితే పడకగదిలోకి పోయి, పరుపుమీద పడుకొని, మెత్తని దిండులో తలదూర్చి రెగుమాత్రంగా గుట్టుచప్పుడుగా కన్నీళ్ళు కార్చటానికి మాత్రం గృహ యజమానికి హక్కువుంది.

ఆ గృహిణి అక్కగారు పదిరోజులు వుండి, వెడతాను అన్నప్పుడు యింకా రెండురోజులుండు అక్కా ఏం తొందర! వచ్చినప్పటినుంచి 'వెడతాను వెడతాను' అంటావు అని యిల్లాలు అంటూ వున్నప్పుడు, యజమాని అధికమైన నిగ్రహశక్తితో, నవ్వుతూ, 'ఉండు వదినా, ఏం వెడతావూ?' అనాలసిందేగాని 'అదేమిటి, అల్లా బలవంతం పెడతావు! మనము అసలు బియ్యంలేక నానా అవస్థా పడుతుంటే,' అని ఆమెతో రహస్యంగా అన్నా, అది చాలా ప్రమాదకరమైన అవస్థలకు దారితీస్తుందనీ గృహరాజ్య పరిపాలనా విధానానికి భంగకరమనీ గ్రహించవలసి వుంది.

ఇక యింటాయన స్నేహితుడుగాని, బంధువుగాని అతిథిగా వచ్చినపుడు కేంద్రప్రభుత్వంవారు స్థానిక ప్రభుత్వాధికారులకు యీ సంగతి ముందుగా తెలియపరచవలసిన అగత్యం వుందని గమనించవలెను.

ఆ వచ్చిన పెద్దమనిషి ఎవరు, పేరు, యింటిపేరు, ఎట్లా బంధువు? ఎందుకొచ్చాడు, ఎన్నాళ్లుంటాడు అని ఆమె

అధికారరీత్యా వేసిన ప్రశ్నలకు కేంద్రప్రభుత్వం వారు సావధానంగా, ఓపికతో సమాధానంకూడా యియ్యవలసి వుంటుంది.

ఆ మొగారి వైపుగాక యిటువైపు బంధువులు వచ్చినప్పుడు, ఆ క్షణంలో యింట్లో వున్న బియ్యం మాయం అవటమే కాక యెక్కడా అప్పుకూడా పుట్టదూ అన్నది గృహయజమాని జ్ఞాపకం వుంచుకోతగిన విషయము.

అల్లాంటప్పుడు అతిథిసత్కారానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు కొంత సొమ్ము స్థానిక ప్రభుత్వానికి యిచ్చి పని జరుపుకొనటం ప్రపంచంలో చాలా యిళ్ళల్లో ఆచారము అయి వున్నది. అల్లా యిచ్చిన తరువాత అతిథిసత్కారం సంసారపక్షంగా జరిగిపోతుంది. జరిగిపోయినా ఆవిడ అనవలసిన నాలుగూ అనకమానదు – అని జ్ఞాపకం వుంచుకొని దానికై సిద్ధపడి వుండటం చాలా మంచిది. ఇంటావిడ 'ఎబ్బే! ఎన్నిసార్లు చెపితే ఏం లాభం! మనిషికి తెలియకపోయె! ఎవరినో ఒకరిని తీసికొచ్చి నెత్తిమీద కెక్కిస్తూ వుంటారు' అని అనటం సహజము. 'నేను మటుకు ఆయనను రమ్మని పిలిచానా! తీరా వచ్చిన వాళ్ళను యెట్లా వద్దనేది?' అంటాడు యజమాని! 'ఉండమని అనక ఏదో రాజకీయ విషయాలు మాట్లాడుతూ యెప్పుడో మధ్య, బియ్యం యిబ్బందినిగూర్చి చెప్పక పోయినారా, ఆ వచ్చిన ఆయన వచ్చినట్లే వెళ్ళిపోయేవాడు' అంటుంది యిల్లాలు. దానిమీద 'అల్లా అనటం మర్యాద కాదేమోనని వూరుకొన్నాను' అని ఇంటాయన అంటాడు. 'ఈ మర్యాదలన్నీ పెట్టుకుకూర్చుంటే అయినట్లే' అని యిల్లాలు

నసుగుతుంది. ఇది మామూలు పరిస్థితులలో జరిగే కార్య క్రమము. అంతటితో ఆ వ్యవహారం ఆగిపోయి ఏదోవిధంగా అతిథి సత్కారం తృప్తికరంగానే జరుగుతుంది. ఏ యిల్లాలూ వచ్చిన అతిథిని అవమానపరచీ, అప్రతిష్ఠ తీసికొనిరాదు.

కాని ఒక్కొక్కప్పుడు ఈ వ్యవహారం యింకా కొస్త పైకే పోతుంది. ప్రతిరోజూ రాత్రిళ్ళు సమావేశమయ్యే సుప్రీంకోర్టుదాకా వెళ్ళటమూ, ఈ కరువుకాలంలో అతిథులను తీసుకొని రావటమనేది రాజ్యానికి మోయరాని బరువు అవటమే కాక, ప్రశాంతమైన యిల్లాలి జీవితంలో కల్లోల కారకమైనట్టి, అవాంఛనీయమైనట్టి కృత్యంగా నిర్ణయింపబడటమూ, అటు తరువాత, కర్ణమర్దన అనే శిక్షకు యజమాని పాత్రుడు కావడమూకూడా జరుగుతూ వుంటుంది.

ఇంటాయన ఇంతటి స్వల్పశిక్షతో బైటపడితే చాలా సంతోషించవలసిన విషయమనిన్నీ, ఆ ప్రాచ్యదేశాలలో ఇల్లాలు, ఇంటాయనను, యింతకంటే ఎక్కువైన కఠిన శిక్షలకు పాల్పడచేస్తున్నది అనీ, అది ఆ దేశాలలో చట్ట సమ్మతము అయిన చర్య అనీ మనము గ్రహించగలిగితే, మనకు చాలా తృప్తి కలుగుతుంది.